

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[2019/204580]

2 MEI 2019. — Decreet betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten (1)

Het Waalse Parlement heeft aangenomen en Wij, Waalse Regering, bekrachtigen hetgeen volgt :

HOOFDSTUK I. — *Begripsomschrijving*

Artikel 1. Voor de toepassing van dit decreet en van zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder :

1° Verordening (EU) nr. 1143/2014 : Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;

2° het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019: het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten

3° opzettelijk een invasieve uitheemse soort bezitten: zich bewust in een van de volgende situaties bevinden :

a) ten minste één exemplaar van een in de EU- of nationale lijst opgenomen invasieve uitheemse soort houden of kweken, ook niet in een gesloten omgeving, of het in staat stellen zich voort te planten, te kweken of te telen, ook niet in een gesloten omgeving, in de zin van artikel 7, § 1, b), c) en g), van Verordening (EU) nr. 1143/2014;

b) het vrijwillig gebruiken, vervoeren, inruilen of op de markt brengen van ten minste één exemplaar van een invasieve uitheemse soort die op de EU- of nationale lijst is opgenomen.

Met betrekking tot (a) wordt onder houden verstaan het vrijwillig in bezit of onder controle houden van een levend specimen, ongeacht het stadium van de levenscyclus ervan.

4° wijdverspreide soort : de soort in de zin van artikel 3, 16, van Verordening (EU) nr. 1143/2014;

5° EU lijst: de lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten, aangenomen overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EU) nr. 1143/2014;

6° de nationale lijst : de lijst van de voor België zorgwekkende invasieve uitheemse soorten, bedoeld in artikel 12 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 en in de artikelen 32 tot 36 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019;

7° het in het wild binnenbrengen: het al dan niet opzettelijk uitzetten of verspreiden van een of meer exemplaren van een soort op plaatsen en op een wijze die hen of hun nakomelingen in staat stelt zich vrijelijk naar aangrenzende plaatsen te verspreiden

De definities, bedoeld in artikel 1 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019, zijn van toepassing op dit decreet.

HOOFDSTUK II. — *Algemene bepalingen*

Art. 2. Dit decreet voorziet in de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 1143/2014 en het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019.

Dit decreet is van toepassing op de categorieën invasieve uitheemse soorten die vallen onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) nr. 1143/2014, zoals omschreven in artikel 2 van die Verordening.

Art. 3. § 1. Voor de berekening van de termijnen, bedoeld in dit decreet of in de uitvoeringsbesluiten ervan, wordt de vervaldag als onderdeel van de termijn beschouwd. Als de termijn op een zaterdag, zondag of feestdag verstrijkt, wordt de vervaldag tot de volgende werkdag verlengd.

Wanneer de dag van ontvangst van een akte de aanvangsdatum van een termijn vormt, wordt deze niet meegerekend.

§ 2. Voor bepalingen die betrekking hebben op het bewaren van persoonsgegevens, heeft de Regering het recht om de bewaartermijn van de gegevens vast te stellen.

HOOFDSTUK III. — *Lijsten van de invasieve uitheemse soorten*

Art. 4. De Regering kan overeenkomstig de artikelen 25 en 26 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 een verzoek indienen om een invasieve uitheemse soort extra in de EU-lijst op te nemen of te schrappen.

Zij bepaalt de procedurele modaliteiten voor een dergelijk verzoek en de elementen en informatie die het vergezellen.

Art. 5. De Regering kan overeenkomstig de artikelen 33 en 34 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 een verzoek indienen om een invasieve uitheemse soort extra in de nationale lijst op te nemen of te schrappen. Zij bepaalt de procedurele modaliteiten voor een dergelijk verzoek en de elementen en informatie die het vergezellen.

HOOFDSTUK IV. — *Beperkingen en maatregelen die van toepassing zijn op activiteiten met betrekking tot invasieve uitheemse soorten*

Afdeling 1. — Beperkingen en maatregelen die van toepassing zijn op activiteiten met betrekking tot invasieve uitheemse soorten die op de EU- of nationale lijst zijn opgenomen

Onderafdeling 1. — Het voorkomen van de opzettelijke of onopzettelijke introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten

Art. 6. Deze onderafdeling is van toepassing op maatregelen om de opzettelijke of onopzettelijke introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten te voorkomen.

De activiteiten bedoeld in artikel 7, § 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 met betrekking tot de soorten die in de EU-lijst of in de nationale lijst zijn opgenomen, zijn verboden, onverminderd :

- 1° de activiteiten waarvoor een milieuvergunning is verleend overeenkomstig de artikelen 9 en 10;
- 2° de overgangsregeling bedoeld in artikel 37.

De regering neemt de nodige politiematregelen om de doeltreffendheid van de in artikel 7, § 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde beperkingen en het in lid 1 bedoelde verbod te waarborgen. Deze verplichtingen kunnen met name bestaan uit :

- 1° de verplichting om bepaalde exemplaren van de betrokken soort terug te geven of te verwijderen;
- 2° de verzegeling
- 3° het bevelen van de opschorting of het verbod van de exploitatie;
- 4° het bevelen van de gehele of gedeeltelijke stopzetting van een operatie of activiteit;
- 5° het regelen van de interne handel en het vervoer van goederen of producten die een risico kunnen inhouden voor het binnenbrengen of verspreiden van soorten die in de EU-lijst of in de nationale lijst zijn opgenomen;
- 6° het bevelen dat de in de EU-lijst of de nationale lijst opgenomen soorten in afwachting van de uitroeiing ervan in bedwang worden gehouden;
- 7° het opleggen van gedragsnormen om de introductie of verspreiding van soorten die in de EU-lijst of de nationale lijst zijn opgenomen, te voorkomen.

Onverminderd de in de artikelen 27 en 28 bedoelde informatie- en sensibiliseringsmaatregelen kan de regering elke aanmoedigings- of contractuele maatregel nemen om de doeltreffendheid van de in artikel 7, § 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde beperkingen en het in lid 1 bedoelde verbod te waarborgen. Deze maatregelen kunnen met name bestaan uit :

- 1° het sluiten van een overeenkomst of partnerschap met een of meer publiek- of privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen;
- 2° het sluiten van milieuovereenkomsten in de zin van Deel VIII van Boek I van het Milieuwetboek;
- 3° het opstellen van gedragscodes voor goede praktijken in overleg met de betrokken marktdeelnemers;
- 4° het toekennen van subsidies aan een of meer publiek- of privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen.

Art. 7. § 1. Elke persoon die opzettelijk een soort houdt die ten tijde van de inwerkingtreding van dit decreet of daarna op de EU-lijst of de nationale lijst is opgenomen, alsmede degene die opzettelijk een dergelijke soort heeft geïntroduceerd vóór de inwerkingtreding van het decreet of, indien later, vóór de opneming ervan op een van de genoemde lijsten, doet hiervan mededeling aan de door de regering aangewezen overheid :

- 1° als het gaat om een gezelschapsdier dat door zijn eigenaar wordt gehouden voor niet-commerciële doeleinden in de zin van artikel 31, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014;
- 2° als het gaat om één of meerdere exemplaren van een soort van een commerciële voorraad in de zin van artikel 32 van Verordening (EU) nr. 1143/2014;
- 3° in de andere gevallen, wanneer de persoon opzettelijk een invasieve uitheemse soort bezit die nog niet wijdverbreid is en die op een door de Regering opgestelde lijst is opgenomen.

§ 2. De Regering bepaalt :

- 1° de procedure en de modaliteiten van de mededeling bedoeld in paragraaf 1;

2° de wijze van ontvangst van de mededeling door de bevoegde overheid;

3° de algemene preventie- of beheersmaatregelen die de houders naleven, onverminderd de in artikel 37 vastgestelde voorwaarden;

4° de wijze waarop de bevoegde instantie die de mededeling ontvangt, de mededeler onder specifieke voorwaarden preventieve of beheersmaatregelen kan opleggen om risico's voor de biodiversiteit en de daarmee samenhangende ecosysteemdiensten, het milieu, de gezondheid of de economie in verband met de introductie of verspreiding van de betrokken soort te voorkomen of te beperken

Voor de toepassing van het eerste lid, 3°, worden algemene preventie- of beheersmaatregelen vastgesteld overeenkomstig elke soort of groep van soorten, zowel plantaardige als dierlijke.

§ 3. Een persoon die, behalve in de gevallen die zijn toegestaan in artikel 6, eerste lid, 1° en 2°, na de inwerkingtreding van het decreet of, indien later, na de opneming ervan op de EU-lijst of de nationale lijst, opzettelijk een soort bedoeld in paragraaf 1, 3°, vasthoudt, indien hij bedoelde kennisgeving doet overeenkomstig de modaliteiten bedoeld in de paragrafen 1 en 2 en zich houdt aan de op grond van paragraaf 2 opgelegde preventie- of beheersmaatregelen, pleegt geen overtreding.

Art. 8. § 1. Onverminderd de krachtens artikel 7, § 2, genomen maatregelen stelt de Regering de nodige politie maatregelen vast om het onopzettelijk binnenbrengen of verspreiden van soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst of in de nationale lijst, in voorkomend geval met inbegrip van, ernstige nalatigheid, te voorkomen, overeenkomstig artikel 7, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 en rekening houdend met de actieplannen bedoeld in artikel 13 van Verordening (EU) nr. 1143/2014.

§ 2. Onverminderd de in de artikelen 27 en 28 bedoelde informatie- en sensibiliseringsmaatregelen kan de Regering alle aanmoedigings- of contractuele maatregelen nemen die bijdragen tot het voorkomen van de onopzettelijke introductie of verspreiding van soorten die op de EU-lijst of de nationale lijst staan, rekening houdend met de in artikel 13 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde actieplannen.

Onderafdeling 1. — Vergunningen en toelatingen

Art. 9. § 1. In afwijking van artikel 6, tweede lid, zijn de activiteiten bedoeld in artikel 8, § 1 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 betreffende soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst of in de nationale lijst, onderworpen aan een milieuvergunning in de zin van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunningen.

De bevoegde overheid laat deze alleen toe als aan de voorwaarden van artikel 8, paragrafen 2 tot en met 8, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 is voldaan.

§ 2. Indien de aanvrager van de vergunning voor dezelfde soort een aanvraag heeft ingediend bij de bevoegde overheden van een andere partij bij het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 om onderzoekswerkzaamheden, de instandhouding ex situ van de soort of de verbetering van de menselijke gezondheid mogelijk te maken, of indien de vergunningaanvraag duidelijk verband houdt met een andere vergunningaanvraag die bij een andere bevoegde overheid op nationaal niveau is ingediend, is de in artikel 28 van de samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 bedoelde procedure van toepassing.

§ 3. Onverminderd de bepalingen van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunningen op grond waarvan kan worden opgetreden tegen de vergunning of de inrichting, ongeacht of er al dan niet sprake is van een inbreuk, kan de vergunning die is afgegeven om een activiteit bedoeld in artikel 8, § 1, van de IUS-Verordening toe te staan, tijdelijk of definitief worden ingetrokken overeenkomstig en met inachtneming van de voorwaarden bepaald in artikel 8.5 van de IUS-Verordening. In voorkomend geval is de procedure bedoeld in artikel 29 van het samenwerkingsakkoord van toepassing.

De regering kan de procedure vaststellen voor het onderzoek naar de intrekking van de vergunning.

Art. 10. § 1. De activiteiten bedoeld in artikel 9, § 1 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 betreffende soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst of in de nationale lijst, zijn onderworpen aan een milieuvergunning in de zin van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunningen.

De bevoegde overheid laat deze alleen toe als aan de voorwaarden bedoeld in artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 is voldaan en op voorwaarde dat de Commissie vooraf toelating verleent als bedoeld in artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1143/2014.

De Regering bepaalt de procedure en modaliteiten die de aanvrager moet volgen alvorens zijn aanvraag voor een milieuvergunning in te dienen.

§ 2. De aanvraag voor een milieuvergunning is alleen ontvankelijk als zij de toelating omvat die verleend is door de Commissie overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1143/2014.

§ 3. Indien de aanvrager van de vergunning voor dezelfde soort een aanvraag heeft ingediend bij de bevoegde overheden van een andere partij bij het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019, is de in artikel 31 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 bedoelde procedure van toepassing.

§ 4. Onverminderd de bepalingen van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunningen op grond waarvan kan worden opgetreden tegen de vergunning of de inrichting, ongeacht of er al dan niet sprake is van een inbreuk, kan de vergunning die is afgegeven om een activiteit bedoeld in artikel 9, § 1, van de IUS-Verordening toe te staan, tijdelijk of definitief worden ingetrokken overeenkomstig en met inachtneming van de voorwaarden bepaald in artikel 8.5 van de IUS-Verordening. In voorkomend geval is de procedure bedoeld in artikel 29 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 van toepassing.

De regering kan de procedure vaststellen voor het onderzoek naar de intrekking van de vergunning.

Afdeling 2. — Beperkingen en maatregelen die van toepassing zijn op activiteiten met betrekking tot andere uitheemse soorten dan die welke in de EU-lijst of de nationale lijst zijn opgenomen

Art. 11. Deze afdeling is van toepassing voor de beperkingen en maatregelen die van toepassing zijn op activiteiten met betrekking tot andere uitheemse soorten dan die welke in de EU-lijst of de nationale lijst zijn opgenomen

Het opzettelijk binnenbrengen in de natuur en in de wildparken van uitheemse diersoorten is verboden.

Het in het eerste lid bedoelde verbod is niet van toepassing op uitheemse diersoorten die voorkomen op een door de Regering vastgestelde lijst.

Deze lijst omvat exotische diersoorten die in de natuur kunnen worden geïntroduceerd vanwege hun leeftijd op het grondgebied, hun nut voor de landbouw, de aquacultuur, de visserij of de jacht, hun eventuele goedkeuring en de afwezigheid van schade die zij op basis van de beschikbare wetenschappelijke kennis aan de biodiversiteit kunnen toebrengen.

De ontwerprijst of de wijziging van de lijst wordt vooraf voor advies voorgelegd aan de beleidsgroep "Landelijke aangelegenheden", voor alle afdelingen ervan, en aan een door de regering aangewezen instantie.

Art. 12. De Regering kan lijsten vaststellen van invasieve uitheemse plantensoorten waarvan de aanplanting of afzetting op het gehele Waalse grondgebied of een deel daarvan verboden of gereguleerd is en volgens de door de Regering vastgestelde procedures.

De in het eerste lid bedoelde lijsten worden aangenomen rekening houdend met de meest recente wetenschappelijke kennis over de naturalisatiemogelijkheden van een soort op het grondgebied van het Waalse Gewest, de verspreiding ervan in het milieu, de kolonisatie van natuurlijke en seminatuurlijke habitats en het vermogen om schade toe te brengen aan de biodiversiteit.

De ontwerprijst wordt vooraf voor advies voorgelegd aan de beleidsgroep "Landelijke aangelegenheden", voor alle afdelingen ervan, en aan een door de regering aangewezen instantie.

Art. 13. § 1. Van de in de artikelen 11 en 12 bedoelde verbodsbepalingen kan worden afgeweken indien de aanvrager aantoont dat het onwaarschijnlijk is dat de voorgestelde handeling op een regionaal niveau schadelijk is voor inheemse soorten en natuurlijke habitats, de gezondheid en de economische belangen en de veiligheid van goederen en personen, en dat het verzoek om afwijking wordt ingewilligd :

- 1° voor landbouwdoeleinden
- 2° voor de aquacultuur en de visserij
- 3° voor bosbouwdoeleinden
- 4° voor de jacht;
- 5° om redenen van bescherming van flora of fauna of hun habitats;
- 6° om redenen van algemeen belang;
- 7° voor wetenschappelijk onderzoek.

§ 2. De Regering bepaalt de overheid die bevoegd is om verzoeken om afwijking te behandelen. Zij stelt de vorm, de inhoud en de procedure voor het indienen van een verzoek om afwijking vast. Zij bepaalt ook de procedures voor het onderzoek van het verzoek, de termijnen en de te raadplegen instanties. De Regering kan ook de inhoud van de beslissing bepalen. Zij kan ook voorzien in de mogelijkheid om de beslissing in te trekken.

Indien de beslissing over het verzoek om afwijking niet binnen de door de regering vastgestelde voorwaarden en termijnen wordt toegezonden, wordt het verzoek om afwijking geacht te zijn verworpen.

Tegen het besluit dat naar aanleiding van het verzoek om afwijking is genomen, staat beroep open bij de regering. De termijnen en modaliteiten voor het instellen en onderzoeken van dit beroep worden vastgesteld door de Regering. Indien de beslissing niet binnen de gestelde voorwaarden en termijnen wordt toegezonden, wordt de beslissing van de eerste instantie bevestigd.

HOOFDSTUK V. — Noodmaatregelen en nationaal actieplan

Art. 14. § 1. De regering bepaalt de noodmaatregelen die kunnen worden genomen in het in artikel 10, paragraaf 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde geval, overeenkomstig de voorwaarden en de procedure van artikel 10, §§ 2 tot en met 7, van Verordening (EU) nr. 1143/2014, en stelt de uitvoeringsbepalingen daarvan vast.

Wanneer dergelijke maatregelen worden genomen om rekening te houden met de aanwezigheid of het op handen zijnde binnendringen op het grondgebied van het Waalse Gewest van een uitheemse invasieve soort die niet in de Europese lijst is opgenomen, maar die kan voldoen aan de criteria voor opname, is de procedure van artikel 38, §§ 1 tot en met 3, van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 van toepassing.

§ 2. De Regering kan het verbod en alle of sommige van de maatregelen bedoeld in de artikelen 6, 7, 8, 9 en 10 van toepassing verklaren wanneer zij over aanwijzingen beschikt dat er een invasieve uitheemse soort aanwezig is of dreigt te worden binnengebracht op het grondgebied van het Waalse Gewest van een invasieve uitheemse soort die niet in de nationale lijst is opgenomen, maar die, op basis van voorlopige wetenschappelijke gegevens, kan voldoen aan de criteria voor de opname ervan in de lijst.

Art. 15. Voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 39 tot en met 41 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 wijst de regering de bevoegde overheid in de zin van bovengenoemde bepalingen aan.

HOOFDSTUK VI. — Toezicht, vroegtijdige detectie en snelle uitroeiing

Art. 16. § 1. De Regering stelt de procedures vast voor het verzamelen en registreren van gegevens over het voorkomen in het milieu van invasieve uitheemse soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst en de nationale lijst of die waarschijnlijk zullen voldoen aan de criteria voor opname in die lijst, met het oog op de uitvoering van het in artikel 14 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde toezicht en, indien van toepassing, de uitbreiding ervan tot soorten die zijn opgenomen in de nationale lijst of die waarschijnlijk zullen voldoen aan de criteria voor opname daarin

§ 2. De overheden of diensten van het Waalse Gewest, de gemeenten en andere door de regering aangewezen publiek- of privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen verstrekken aan de door de regering aangewezen bevoegde overheid de informatie waarover zij beschikken en die kan bijdragen tot het toezicht op het voorkomen van invasieve uitheemse soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst of de nationale lijst. Zij stellen de Commissie ook in kennis van eventuele wijzigingen in deze gegevens.

Art. 17. Overeenkomstig artikel 47 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 stelt de door de regering aangewezen overheid de Europese Commissie overeenkomstig artikel 16, § 2, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 in kennis van de introductie of de aanwezigheid op het grondgebied van het Waalse Gewest van een invasieve uitheemse soort die op de EU-lijst staat. Tegelijkertijd stelt zij het Nationaal Comité van de invasieve uitheemse soorten in kennis daarvan.

De gegevens die in het kader van het door artikel 16 georganiseerde toezicht worden verzameld, worden gebruikt om vroegtijdig de introductie of aanwezigheid op het grondgebied van het Waalse Gewest van een invasieve uitheemse soort die is opgenomen in de EU-lijst of in de nationale lijst, of die waarschijnlijk voldoet aan de criteria voor opname in die lijst, op te sporen.

Art. 18. § 1. De regering kan de snelle uitroeiingsmaatregelen specificeren die binnen de in artikel 17, § 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 vastgestelde termijn moeten worden genomen.

Deze maatregelen worden vastgesteld met het oog op de snelle, volledige en permanente uitroeiing van invasieve uitheemse soorten die nog niet wijdverbreid zijn en die zijn opgenomen in de overeenkomstig artikel 7, § 1, 3° aangenomen lijst, rekening houdend met de gezondheid van de mens en het milieu, in het bijzonder de niet bedoelde soorten en hun habitats, en om pijn, angst of lijden van dieren te voorkomen.

§ 2. De regering bepaalt, in voorkomend geval overeenkomstig de wetgeving inzake overheidsopdrachten of concessies voor openbare diensten, welke instanties de in paragraaf 1 bedoelde maatregelen voor snelle uitroeiing kunnen overnemen indien zij aantonen dat zij over voldoende technische capaciteit beschikken en zich ertoe verbinden de voorschriften inzake dierenwelzijn na te leven. In voorkomend geval stelt de regering dergelijke technische capaciteiten en minimumeisen vast.

§ 3. De Regering kan een lijst van uitroeiingsmiddelen en -methoden opstellen, onverminderd de bepalingen van de wetgeving inzake natuurbehoud, jacht, wapens, vallen, dierenwelzijn en riviervisserij, alsmede inzake het gebruik van pesticiden in de landbouw, biociden en andere gevaarlijke stoffen, en wel zodanig dat de gevolgen voor niet bedoelde soorten en hun habitats tot een minimum beperkt blijven.

Indien de Regering ingevolge het eerste lid bepaalt dat wapens die voor de jacht zijn toegestaan, mogen worden gebruikt voor de vernietiging van een invasieve vreemde diersoort, is het zoeken naar een invasieve vreemde soort die door een jachtwapen is gewond, verplicht.

§ 4. In geval van schade aan hun bedrijf als gevolg van de uitvoering van de in paragraaf 1 bedoelde uitroeiingsmaatregelen kunnen land-, tuinbouw- of bosbouwondernemingen, aquacultuurexploitanten of exploitanten van commerciële visserij, op basis van bewijsmateriaal dat het bestaan van persoonlijke en directe schade aantoonst, schadevergoeding eisen van de door de regering aangewezen bevoegde overheid. In voorkomend geval kan het verzoek ook betrekking hebben op het tijdelijke verlies van het gebruik van een deel van hun grond.

De Regering bepaalt :

- 1° de schade waarvoor schadevergoeding kan worden geëist;
- 2° de procedure voor de toekenning van de schadevergoeding, met inbegrip van de te raadplegen organen;
- 3° de toekenningsvoorwaarden van de schadevergoeding;
- 4° de bedragen van de vergoeding, de kortingen, vermeerderingen en verminderingen;
- 5° de methodes voor de beoordeling en vereffening van de schade;
- 6° de maatregelen voor de expertise en de controle.

Voor de toepassing van het tweede lid, 1°, bepaalt de Regering de lijst van de vergoedbare goederen en de lijst van de goederen en schadevergoedingen waarvoor geen vergoeding wordt toegekend.

Betreffende het tweede lid, 3°, kan de Regering een minimaal en een maximaal vergoedingsbedrag per begunstigde bepalen.

Alle vorderingen tot schadevergoeding worden ingediend op basis van een formulier, waarvan het model, de inhoud en de wijze van beschikbaarstelling door de regering worden vastgesteld.

De vergoeding wordt geweigerd indien de betrokken aanvrager verantwoordelijk is voor het binnenbrengen van de soort waarvoor een maatregel als bedoeld in paragraaf 1 noodzakelijk was en kan worden geweigerd indien de genomen maatregel hem enig voordeel oplevert.

De toegekende vergoeding wordt berekend op basis van de door de aanvrager verstrekte bewijsstukken en na aftrek van eventuele verbeteringen of vermogenswinsten die voortvloeien uit de overeenkomstig lid 1 genomen uitroeiingsmaatregelen.

§ 5. De door de regering aangewezen overheid stelt het Nationaal Comité invasieve uitheemse soorten in kennis van de maatregelen die krachtens dit artikel zijn genomen, overeenkomstig artikel 48, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019.

§ 6. Wanneer het comité besluit dat de overeenkomstig artikel 14 ontdekte soorten betrekking hebben op meer dan één partij bij het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 of zich snel kunnen verspreiden op het grondgebied van een andere partij of in de zeegebieden die onder het rechtsgebied van België vallen, is de in artikel 48, § 2, van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 bedoelde procedure van toepassing.

De door de regering aangewezen autoriteit stelt de Europese Commissie overeenkomstig de artikelen 17, §§ 1 en 4, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 in kennis en deelt deze informatie ook mee aan de andere lidstaten, overeenkomstig artikel 48, § 2, lid 2, van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019.

§ 7. Op basis van wetenschappelijke bewijzen kan de Regering binnen twee maanden na de ontdekking van een invasieve uitheemse soort die op de EU-lijst staat, beslissen geen uitroeiingsmaatregelen toe te passen indien aan ten minste één van de voorwaarden van artikel 18, § 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 is voldaan. Zij stelt de uitvoeringsmodaliteiten ervan vast.

De door de Regering aangewezen overheid is verantwoordelijk voor de kennisgeving aan de Commissie, overeenkomstig artikel 18, § 1, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 1143/2014, van de beslissing van de Regering. Indien de Commissie de beslissing van de Regering verwierpt, past de door de Regering aangewezen overheid onverwijld een van de in de paragrafen 1 tot en met 3 bedoelde uitroeiingsmaatregelen toe.

Wanneer de Commissie de beslissing van de Regering valideert, onderwerpt de door de Regering aangewezen overheid de betrokken soort aan een van de in artikel 16 bedoelde beheersmaatregelen.

§ 8. De Regering hoeft de in de paragrafen 1 tot en met 3 bedoelde maatregelen niet van toepassing te verklaren op de in de nationale lijst opgenomen soorten indien aan een van de voorwaarden van artikel 18, paragraaf 1, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 is voldaan.

HOOFDSTUK VII. — *Beheer*

Art. 19. § 1. Onverminderd artikel 20 stelt de regering de beheersmaatregelen vast die overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 kunnen worden genomen voor invasieve uitheemse soorten die zijn opgenomen in de EU-lijst of in de nationale lijst en die op grote schaal worden verspreid op het grondgebied van het Waalse Gewest, teneinde de effecten ervan op de biodiversiteit, de daarmee samenhangende ecosystemendiensten en, in voorkomend geval, de menselijke gezondheid of de economie tot een minimum te beperken.

De beheersmaatregelen worden vastgesteld op basis van de in artikel 19, § 2, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 vastgestelde criteria en houden rekening met de in artikel 19, § 3, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 vastgestelde beperkingen om rekening te houden met de gezondheid van de mens, het milieu, het dierenwelzijn en de economische effecten.

§ 2. De door de regering aangewezen overheid stelt het Nationaal Comité invasieve uitheemse soorten in kennis van de maatregelen die krachtens dit artikel zijn genomen, overeenkomstig artikel 50 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019.

§ 3. Wanneer het Comité beslist dat een uitheemse invasieve soort die op de EU-lijst voorkomt, wijdverspreid is op het grondgebied van meer dan één partij bij het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 of in zeegebieden die onder het rechtsgebied van België vallen, of zich snel kan verspreiden op het grondgebied van een andere partij bij het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 of in zeegebieden die onder het rechtsgebied van België vallen, is de procedure van artikel 49 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 van toepassing.

Naast de in de artikelen 49 en 50 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 bedoelde gevallen, stelt de regering of de overheid die zij aanwijst de andere lidstaten en de Commissie van dit risico in kennis wanneer er een aanzienlijk risico bestaat dat een invasieve uitheemse soort die de Unie in het Waalse Gewest zorgen baart, zich naar een andere lidstaat kan verspreiden. Zij stelt ook het Nationaal Comité van de invasieve uitheemse soorten in kennis daarvan.

§ 4. De Regering vertrouwt, onder haar toezicht, in voorkomend geval met inachtneming van de wetgeving inzake overheidsopdrachten of concessies voor openbare diensten, de eigenaar of beheerder, de door haar aangewezen dienst of een natuurlijke of rechtspersoon naar publiek- of privaatrecht toe, die aantoonbaar dat hij over voldoende technische bekwaamheid beschikt en zich ertoe verbindt de voorschriften inzake dierenwelzijn na te leven. In voorkomend geval stelt de Regering dergelijke technische capaciteiten en minimumeisen vast.

§ 5. De Regering stelt een lijst van beheersmiddelen en -methoden op, onverminderd de bepalingen van de wetgeving inzake natuurbehoud, jacht, wapens, vallen, dierenwelzijn en riviervisserij, alsmede inzake het gebruik van pesticiden in de landbouw, biociden en andere gevaarlijke stoffen, en wel zodanig dat de gevolgen voor niet bedoelde soorten en hun habitats tot een minimum beperkt blijven.

Indien de Regering ingevolge het eerste lid bepaalt dat wapens die voor de jacht zijn toegestaan, mogen worden gebruikt voor de vernietiging van een invasieve vreemde diersoort, is het zoeken naar een invasieve vreemde soort die door een jachtwapen is gewond, verplicht.

Art. 20. De Regering hoeft de in artikel 19, § 1 bedoelde beheersmaatregelen niet van toepassing te verklaren op de soorten van de nationale lijst.

HOOFDSTUK VIII. — *Grondmaatregelen*

Art. 21. Het Waals Gewest kan onroerend goed verwerven door middel van onteigening ten algemene nutte om de opzettelijke of onopzettelijke introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten die zijn opgenomen in de EU- of nationale lijst en de snelle uitroeiing, het beheer en het herstel van deze soorten zoals bedoeld in hoofdstuk 11, te voorkomen.

De Regering is bevoegd om criteria vast te stellen op basis waarvan de onteigening op basis van dit artikel kan worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK IX. — *Strafbepalingen*

Art. 22. De overtredingen en sancties tegen dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden opgesomd in artikel 63, derde en vierde lid, van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud.

Art. 23. Zodra het binnenbrengen in de natuur van een invasieve uitheemse soort die voorkomt op de EU-lijst, op de nationale lijst of bedoeld in de artikelen 11 en 12, is vastgesteld, kunnen de personeelsleden die belast zijn met de controle op dit rechtsvoorschrift, monsters van de geïntroduceerde soort nemen of laten nemen of de exemplaren van de geïntroduceerde soort laten vernietigen, met inachtneming van artikel D.145 van Boek I van het Milieuwetboek en onverminderd de toepasselijke voorschriften inzake dierenwelzijn en het gebruik van pesticiden die verenigbaar zijn met duurzame ontwikkeling.

HOOFDSTUK X. — *Toegang van de personeelsleden tot de eigendommen*

Art. 24. § 1. De ambtenaren en personeelsleden die door de Regering zijn aangewezen overeenkomstig deel VIII van Boek I van het Milieuwetboek, de personeelsleden en personen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de uitroeiings- en beheersmaatregelen en de personeelsleden en personen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht, zijn bevoegd om zich voor de uitvoering van hun taken te begeven naar een plaats die geen woonplaats in de zin van artikel 15 van de Grondwet is, om alle relevante onderzoeken of vaststellingen te verrichten en om de handelingen te verrichten die nodig zijn voor de uitvoering van de bovengenoemde opdrachten. Zij kunnen alle informatie krijgen die zij relevant achten.

Toegang is te allen tijde toegestaan, mits de eigenaars of bewoners minstens 48 uur voor de ingreep hiervan vooraf op de hoogte worden gesteld. De regering kan de voorwaarden van deze waarschuwing bepalen.

§ 2. Bij wijze van uitzondering wordt toegang zonder voorafgaande waarschuwing toegestaan wanneer dit essentieel is voor de vroegtijdige detectie of snelle uitroeiing van de betrokken soort (soorten) of als onderdeel van noodmaatregelen. In dat geval wordt de eigenaar of bewoner binnen drie dagen na de ingreep daarvan op de hoogte gebracht.

Het personeelslid (de personeelsleden) heeft (hebben) een specifiek mandaat in die zin, dat door de door de Regering aangewezen overheid wordt afgegeven.

§ 3. In het geval van een woonplaats in de zin van artikel 15 van de Grondwet is voor de in de leden 1 en 2 bedoelde toegang de schriftelijke toestemming van de eigenaars of bewoners of, bij gebreke daarvan, een machtiging van de onderzoeksrechter vereist.

HOOFDSTUK XI. — *Herstel van de beschadigde ecosystemen en terugvordering van de kosten*

Art. 25. De Regering neemt de passende herstelmaatregelen overeenkomstig artikel 20 van Verordening (EU) nr. 1143/2014.

HOOFDSTUK XII. — *Versterkte regionale samenwerking*

Art. 26. Indien het Nationaal Comité invasieve uitheemse soorten overeenkomstig de artikelen 42 tot en met 45 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019 beslist dat een invasieve uitheemse soort die op de nationale lijst is opgenomen, een versterkte regionale samenwerking vereist, vertegenwoordigt de door de regering aangewezen overheid de bevoegde overheid in de zin van de bovenstaande bepalingen om de uitvoering ervan mogelijk te maken.

HOOFDSTUK XIII. — *Informatie, sensibilisering en subsidies*

Art. 27. § 1. De Regering neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het publiek, de economische actoren en de overheden op grote schaal worden geïnformeerd en effectief worden gesensibiliseerd wat betreft :

- 1° de EU- en nationale lijsten en invasieve uitheemse soorten en de wijzigingen daarvan;
- 2° de toepasselijke beperkingen, maatregelen, sancties en stimulansen en de wijzigingen daarvan;
- 3° de aangemoedigde herstelmaatregelen;

4° de risico's van het houden van gezelschapsdieren die niet voor commerciële doeleinden worden gehouden en de maatregelen die door de niet-commerciële eigenaren van dergelijke dieren moeten worden genomen om het risico van voortplanting en ontsnapping tot een minimum te beperken.

§ 2. De Regering voorziet daartoe:

1° de productie en publicatie van informatie over de betrokken soorten, de ecologie, de verspreidingsroutes en de maatregelen die moeten worden genomen om de opsporing, uitroeiing of het beheer van deze soorten te vergemakkelijken en de verspreiding ervan te voorkomen, rekening houdend met de in artikel 13 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoelde actieplannen;

2° de ontwikkeling, in overleg met de betrokken economische actoren, van codes van goede praktijken met een indicatieve waarde ter beperking van de risico's van opzettelijke of onopzettelijke introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten die al dan niet op een van de in hoofdstuk 3 bedoelde lijsten staan.

§ 3. De Regering kan aan publiek- of privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen subsidies verlenen met het oog op :

1° de ondersteuning van de uitvoering van maatregelen voor het toezicht, de vroegtijdige opsporing, de snelle uitroeiing en de beheersing van invasieve uitheemse soorten;

2° de ondersteuning van informatie, sensibiliserings- en educatiecampagnes over de risico's van invasieve uitheemse soorten;

3° de uitvoering van elke maatregel in het kader van een in artikel 13 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 bedoeld actieplan.

De Regering bepaalt de toekenningsvoorwaarden van de subsidies toegekend aan natuurlijke of rechtspersonen. Het subsidiepercentage bedraagt ten minste 10 procent en bedraagt niet meer dan de kosten van de in de eerste alinea bedoelde maatregelen.

De Regering kan bepalen waaruit de kosten bedoeld in lid 2 bestaan.

Art. 28. De Regering stelt een website en een telefoonnummer ter beschikking van het publiek, zodat iedereen de overheid op de hoogte kan stellen van de aanwezigheid van een soort op de EU-lijst of op de nationale lijst.

HOOFDSTUK XIV. — *Gemeentelijke reglementen en verordeningen*

Art. 29. De gemeenteraden kunnen, overeenkomstig het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie, voor het gehele grondgebied of een deel daarvan strengere reglementen of verordeningen vaststellen dan de hogere bepalingen betreffende de preventie en het beheer van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Zij maken deze aan de Regering over. Deze laatste heeft een periode van negentig dagen om op advies van de beleidsgroep "Landelijke aangelegenheden" te beslissen over alle onderdelen van de beleidsgroep "Landelijke aangelegenheden". Bij gebreke van een beslissing worden de reglementen of verordeningen geacht te zijn goedgekeurd.

Dergelijke reglementen of verordeningen zullen worden gepubliceerd en zullen in werking treden overeenkomstig het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie.

HOOFDSTUK XV. — *Wijzigingsbepalingen*

Art. 30. Artikel 5ter van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, ingevoegd bij het decreet van 6 december 2001, wordt vervangen als volgt :

"Art. 5ter. § 1. Onder voorbehoud van paragraaf 2 is het volgende verboden :

1° de introductie in de natuur in de zin van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten, of in wildparken van niet-inheemse stammen van inheemse dier- en plantensoorten, met uitzondering van de stammen van de soorten die in het bos- en landbouwbedrijf worden gebruikt;

2° de herintroductie in de natuur van inheemse dier- en plantensoorten.

§ 2. De Regering bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van een vergunning voor de introductie in de natuur van niet-inheemse stammen van inheemse soorten of voor de herintroductie van inheemse soorten.

Art. 31. In artikel 11 van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 6 december 2001, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidend als volgt :

"Deze verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op het toezicht, het beheer of de uitroeiing van invasieve niet-inheemse soorten."

Art. 32. Artikel 63 van dezelfde wet, ingevoegd bij het decreet van 11 april 1984, vervangen bij het decreet van 5 juni 2008 en gewijzigd bij de decreten van 22 december 2010 en 17 juli 2018, wordt gewijzigd als volgt :

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

“Een overtreding van tweede categorie in de zin van deel VIII van het decreetgevend deel van Boek I van het Milieuwetboek wordt begaan door hij die een overtreding begaat van de artikelen 7, 31 en 32 van Verordening (EU) nr.1143/2014 van het Europees Parlement en van de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten of die de bepalingen overtreedt van de artikelen 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 25, et 37, van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten of van de besluiten genomen bij toepassing van die artikelen.”;

2° tussen de leden 3 en 4 wordt een lid ingevoegd, luidend als volgt :

“Een overtreding van derde categorie in de zin van deel VIII van het decreetgevend deel van Boek I van het Milieuwetboek wordt begaan door hij die een overtreding begaat van de artikelen van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van niet in het derde lid bedoelde invasieve uitheemse soorten of van niet in het derde lid genoemde uitvoeringsbesluiten.”.

Art. 33. In artikel 13, tweede lid, van het decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunning, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2008, 10 juli 2013, 20 juli 2016 en 1 maart 2018, worden de woorden “, de vergunningsaanvragen bedoeld in de artikelen 9 en 10 van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten” ingevoegd tussen de woorden “winningsindustrieën vormt, zoals bepaald door de Regering,” en de woorden “de activiteiten en installaties nodig of nuttig voor de uitvoering van een opsporingsvergunning of een mijnconcessie”.

Art. 34. Artikel 19, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2011, wordt aangevuld met een punt 5°, luidend als volgt:

“5° in de gevallen bedoeld in artikel 10, § 2, van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.”.

Art. 35. Artikel 81, § 2, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt aangevuld met de woorden “, alsook de vergunningsaanvragen bedoeld in de artikelen 9 en 10 van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten”.

Art. 36. Artikel 85, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2011, wordt aangevuld met een punt 5°, luidend als volgt :

“5° in de gevallen bedoeld in artikel 10, § 2, van het decreet van 2 mei 2019 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.”.

HOOFDSTUK XVI. — *Overgangsbepalingen voor niet-commerciële eigenaren en voor commerciële voorraden*

Art. 37. § 1. Onverminderd de meldingsplicht en de in artikel 7 bedoelde preventieve en beheersmaatregelen kan de regering de voorwaarden vaststellen voor het houden in gesloten omgeving en, in voorkomend geval, het gebruik, het vervoer, de uitwisseling en de afzet van soorten die worden gehouden overeenkomstig de overgangsbepalingen bedoeld in de artikelen 31 en 32 van Verordening (EU) nr. 1143/2014 en de artikelen 55 en 56 van het samenwerkingsakkoord van 30 januari 2019.

§ 2. Wanneer een levend exemplaar overeenkomstig artikel 32, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1143/2014 wordt verkocht of overgedragen aan een niet-commerciële gebruiker, behoudt die gebruiker dat exemplaar alleen onder de voorwaarden van opsluiting in een gesloten omgeving en met inachtneming van de in paragraaf 1 en artikel 7 bedoelde preventieve en beheersmaatregelen.

§ 3. De overgangsregeling voor gezelschapsdieren die door eigenaren voor niet-commerciële doeleinden worden gehouden in de zin van artikel 31, § 1, en voor de soorten van de commerciële voorraden in de zin van artikel 32 van de Verordening is ook van toepassing op soorten op de nationale lijst.

Art. 38. De aanvragen voor een milieuvergunning of een globale vergunning ingediend vóór de datum van inwerkingtreding van dit decreet, alsmede de desbetreffende administratieve beroepen worden behandeld volgens de regels van kracht op de datum van indiening van de aanvraag.

HOOFDSTUK XVII. — *Inwerkingtreding*

Art. 39. De artikelen 11, 12, 13 en 30 treden in werking op een door de regering vastgestelde datum.

De Regering kan voor elk in het eerste lid bedoeld artikel verschillende data van inwerkingtreding voorzien.

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Namen, 2 mei 2019.

De Minister-President,

W. BORSUS

De Minister van Sociale Actie, Gelijke Kansen, Ambtenarenzaken en Administratieve Vereenvoudiging,

A. GREOLI

De Minister van Economie, Industrie, Onderzoek, Innovatie, Digitale Technologieën,
Tewerkstelling en Vorming,

P.-Y. JEHOLET

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken,
Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE

De Minister van Landbouw, Natuur, Bossen, Landelijke Aangelegenheden, Toerisme,
Erfgoed en afgevaardigd bij de Grote Regio,

R. COLLIN

De Minister van de Plaatselijke Besturen, Huisvesting en Sportinfrastructuur,

V. DE BUE

Nota

(1) Zitting 2018-2019.

Stukken van het Waals Parlement 1383 (2018-2019) Nrs. 1 tot 4.

Volledig verslag, plenaire vergadering van 30 april 2019.

Bespreking.

Stemming.

